

Naročnina 40 din., čet. Izven Jugos. ...
 Pri večkratnem inseriranju primeren popust.
 Upravništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

»Naša Straža« izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upravništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Z uredništvom se more govoriti vsaki dan samo od 11. do 12. ure. Rokopisi se ne vračajo. Nezaprite reklamacije so poštnine proste. Telefon interurban št. 113.

72. številka.

MARIBOR, dne 14. avgusta 1925.

Letnik I.

Sklepi ministrskega sveta.

V sredo se je dopoldne in popoldne vršila seja ministrskega sveta.

Samostan sv. Nauma.

Zunanji minister dr. Ninčič je referiral o sklepu konference ambasadorjev glede razmejitve z Albanijo, po kateri pripade nam samostan sv. Nauma ter predel Vrmoš, Albaniji pa selo Piškopeja. Ministrski svet je v celoti osvojil to odločitev ambasadorjev, s čemur je vprašanje razmejitve z Albanijo definitivno odpravljeno z dnevnega reda. Nekaj se je govorilo, da Pašič s tem ni zadovoljen, ministri so pa po seji izjavili, da je tudi on zadovoljen.

Velike svečanosti.

Razpravljalo se je o svečanostih, ki se bodo vršile 21. septembra na Cetinju in Lovčenu in o proslavi 1000-letnice hrvatskega kraljestva, združene z izletom hrvatskega Sokolstva 15. in 16. t. m. v Zagrebu. Radi te proslave pride kralj v soboto v Zagreb. — Nekateri zagrebški listi se hudejejo, da dobivajo Jugoslovanski Sokoli za svoje zlete 75, hrvatski pa sedaj samo 50 odstot. popusta na železnica.

O trgovinski pogodbi z Avstrijo

je poročal minister dr. Krajač. Pogodba je v glavnem sprejeta, nekatera mesta začasnega načrta se bodo še pa spremenila. O pogodbi razpravlja gospodarsko-financijski vladni odbor.

Revizija carinske tarife?

Vladni gospodarsko finančni odbor je imel včeraj napovedan sestanek za proučevanje carinske tarife. Ministri izjavljajo, da se bodo po možnosti nekatere postavke spremenile.

Finančni minister

je poročal na ministrski seji o sestavi proračuna, ki se bo predložil skupščini v jesenskem zasedanju.

Nova armija.

Nekateri listi prinašajo iz Bleda vest, da je kralj odobril referat vojnega ministra o osnovanju nove, pete armijske oblasti v Nišu, ki bo sestavljena iz nadštevilnih vojaških oddelkov ostalih armij. — tgr

Iz zunanje politike.

Povodom znane izjave trgovskega ministra je povdarjal zunanji minister dr. Ninčič, da

glede nettunske pogodbe

mi nismo na slabšem od Italije. — Beograjska »Politika« poziva sedaj ministra, naj z dokazi odgovori na sledeče:

1. V svoji izjavi o nettunskem sporazumu je gospod Mussolini dejal, da se direktni tarifi v prometu med Jugoslavijo in Italijo morajo določiti v dogovoru z italijansko železniško upravo. Ako Jugoslavija tega ne stori, izgubi pravico dovoza v skladišče bazena Thaon de Revel iz tujih držav in obenem izgubi pravico, do direktnih mednarodnih pošilk iz tega bazena. Da-li je točno ali ne?

2. Gospod Mussolini pravi z ozirom na izdajanje »warrants« v bazenu Taon de Revel, da bo njihovo izdajanje poskrbel specialni organ, da bodo v tem pogledu veljali italijanski zakoni in da bo eventualne spore reševalo sodišče na Reki. Da-li je točno ali ne?

3. Da-li je gospod Ninčič informiran in da-li nam da lahko potrebne informacije o osebah, ki so angažirane pri takozvanem reškem konzorciju, ki je baje dosegel, da se Jugoslavija odreka graditi na Sušaku posebno jugoslovansko pristanišče itd. itd.?

4. Ali je z ozirom na to utemeljen telegrafski pozdrav reških trgovcev g. Mussoliniju, v katerem se za-

hvaljujejo, da je s tem sporazumom uspelo, dase gospodarsko življenje Reke povzdigne in obnovi in ali je z ozirom na to osnovano mišljenje g. senatorja Ahila Loria, ki se glasi: »Reka ne postane samo luka za jugoslovanske proizvode, ampak tudi za vse tranzitno blago. Reka je rešena!« Da-li je to točno ali ne?

Stjepan Radić delegat.

Za jesensko zasedanje Zveze narodov so imenovani kot delegati: minister dr. Ninčič, poslanec dr. Laza Marković, konzul dr. Milutin Jovanović, kot pomožna delegata pa: Stjepan Radić in poslanec Vaso Jovanović.

»Naročita stran« v Zagrebu pripoveduje, da ni razlike med pravimi in pomožnimi delegati ter priobčuje Radić kot prvega za ministrom Ninčičem. — Delegati so po navodila pozvani v Beograd.

Med štirimi eksperti naše delegacije je tudi radićev dr. Krnjević.

Glede spora med Grčijo in Bolgarijo

se od naše strani zagotavlja popolna nevtralnost. Govorilo se je, da koncentrira Grčija svojo vojsko ne samo ob bolgarski, ampak tudi ob naši meji. Grški poslanik je izjavil ministru dr. Ninčiču, da so te vesti napačne.

Naša meja napram Grčiji je po sklepu ministrskega sveta zaprta, a to radi kuge, ki se je pojavila na Grškem. — tgr

Pred zakonom vsi enaki.

Dobro bi bilo, če bi bilo vedno in v resnici tako in mnogo slabega ter škodljivega bi si prihranili v naši državi. Radićev politično zrakoplovstvo nam daje vse polno primerov, da pri nas žalibog pred zakonom niso vsi enaki. Radić politike, katero je Radić sedem let vodil in učil, so namreč še danes ljudje v zaporu, drugi so zopet težko oškodovani, nekateri pa celo mrtvi, da se ne da popraviti nobena krivica, storjena nad njimi.

Stjepan Radić pa zdrav in vesel pripoveduje, da je bila cela njegova dosedanja politika navadna taktika, krinka, navaden »šlager«, nekaj za »upaliti«, kretnja »starega zrakoplovca« itd.

Vesel je bil tudi Radićev zapor. Cele mesece se je pisalo po listih, kako predsednik s svojim zaporom, so bo preiskovalnega sodnika, hodniki sodišča itd. konkurira s skupščinskimi in vladnimi prostori v Beogradu kar se tiče politične živahnosti, razgovorov in stankov. Z veseljem se je tudi poročalo, da je zapor za gospodina predsednika pravi sanatorij ali zdravilišče, ker je izgubil par kil preobilo svoje teže, ker se redno šeta, redno spi, dobro pije, dobro je ter ima pri tem še dovolj razmaha v svojem političnem poklicu ter dovolj razvedrila s čitanjem itd. Da so vse te vesti resnične, je potrdil tudi Radić, ko se je po aboliciji s celim svojim štabom prišel zahvaliti predsedstvu sodišča in posameznim sodnikom. Človek se danes k večjemu lahko še vpraša, kako se je mogel mož tako bati in skrivati pred tem blagodejnim zaporom.

Okrog Radića, ki danes s širokim smehom pripoveduje, da je imel republiko, federacijo, narodno suverenost, mirotvornost, človečanstvo in drugo samo za agitacijsko podžiganje, bi lahko poslali na tisoče ljudi vseh slojev, ki so hudo trpeli in še trpijo samo vsled tega, ker so vzeli prejšnjo Radićevo politiko za resno, in ker se je ta stvar vzela tako tudi od strani oblasti. Radić in ti ljudje tvorijo silno poučen kontrast. Napram Radiću in njegovemu štabu se je zakon izvajal čisto

drugače, kot pa napram tisočerm pristašem politike nekdane HRSS.

Neenakost pred zakonom pa gre še dalje. Ko je Radić povedal, da je bil s svojimi prejšnjimi gesli samo taktik, agitator, zrakoplovec in šaljevec, je iz zavora lahko takoj vstopil v salonski voz, veliko število pristašev Radićeve stranke pa še danes sedi po zaporih ali pa drugače trpi pod strogostjo nekega čudnega zakona. Čuden zakon je to vsled tega, ker ne velja za voditelje in avtorje političnih parol, ki naj bi bile tako silno nevarne.

Razlika med voditelji in pristaši, neenakost pred zakonom ali kakor že hočemo vse to imenovati, je nekaj silno nemoralnega. Mnogoštevilnim žrtvam se je v krut zasmeh naprtila naloga, naj predstavljajo velik pomen Radićevega političnega zrakoplovstva — prej skrajno levičarskega, sedaj pa desničarskega pokreta. Nadalje naj vse te žrtve dvigajo kurz Radićeve spreobrnitve in da gotovi nasilniki, ovaduhi in laži-patrijoti ne bi ostali brez posla, se je pristaše prejšnje Radićeve politike menda še za nadalje pustilo izven zakona.

Ko danes Stjepan Radić razigrano in navdušeno govori in govori bolj radikalno od samih radikalov, se pa likvidacija njegove prejšnje politike nikogar neče upoštevati pri hrvatskih seljaki in pri drugih članih HRSS in sedanje HSS. Nasilja niso prenehala in Radićeva prejšnja gesla: republikanizem, konfederalizem, antimilitarizem, seljaška internacionala itd., se še vedno jemljejo za pretežo in povod nasilja, ki naj bi simuliralo veliko državotvornost.

Po svojem sporazumu z radikali govori Radić o Jugoslaviji, kakor o Indiji Koromandiji in vsega tega seveda niti ne opazi. Nikdar se ne vpraša, kaj izhaja za vsakega razumnega in čutečega človeka iz primerjave predsednikovega jetništva z jetništvom in z drugimi neprilikami takega pravega agitatorja ali pa takega človeka, kateremu se je agitacija za prejšnjo radićevsko politiko samo podtikala. Od Radića ni pričakovati, da bi si kaj takega predložil in raztomlačil, morali bi pa o tem razmišljati vsi odgovorni činitelji v državi. — tgr

Politične vesti.

Kaj bo na jesen? Beograjski »Balkan« že dalje časa zatrjuje, da bode prinesla jesen važne spremembe: ali bodo volitve, ali se bo pa sestavila širša zvezna vlada. V enem od »Balkanovih« člankov se navaja: »Že dalje časa se širi glas, da bomo imeli v jeseni na upravi države novo politično kombinacijo, bolje rečeno: razširjeno sedanjo. V vlado bi imel priti tudi g. Ljuba Davidović z demokratsko stranko, a verjetno tudi gospod Spaho z bosanskimi muslimani, ki so napravili z Davidovičem strankarsko-politično zvezo. Nova vlada bi imela obiležje široke in zvezne sporazumaške vlade. Ali šef te vlade ne bi bil gospod Pašič, ampak gospod Ljuba Jovanović, ker g. Davidović nikakor noče v vlado, v kateri bi predsedoval gospod Pašič. V zvezi s temi kombinacijami, o katerih se v Beogradu mnogo govori, je treba pripomniti, da ima dunajska »Neue Freie Presse« iz Karlovih Vari poročilo, po katerem naj bi Pašič izjavil, da bodo na jesen v naši državi volitve. Mogoče gospod Pašič predvideva in pričakuje neko veliko neprijetnost, ko sedaj v dobi sporazuma govori o senzaciji novih volitev. Najbrž misli gospod Pašič, da se nekaj takega, kar nameravajo Jovanović, Davidović in Radić, ne da izvesti brez apela na narod, brez volitev.« — Z ozirom na te vesti, je šel urednik beograjskega »Vremena« k g. Ljubi Jovanoviću, ter ga je prosil za pojasnilo, kaj je na vsem tem. Gospod Ljuba Jovanović ni dal točnega in jasnega odgovora, ampak je rekel: »To ne vem, stavljeno vprašanje spada v odločitev vladnega predsednika g. Pašiča. Po svoji vrnitvi iz toplic in če se mu bo zdelo za potrebno, bo g. Pašič predložil atí izvedel rekonstrukcijo. Če pa vidi, da za to ni ne razlogov in ne potrebe, bo pa kabinet ostal neizpremenjen.« — Po tej izjavi Ljube Jovanovića je prinesla beograjska »Pravda«, list, ki podpira Davidovićevo stranko, sledeče informacije: »Zanimivo je, da se vedno govori o novi kombinaciji, po kateri bi se ta vlada v jeseni razširila z vstopom demokratov. Radikali in radićevci govorijo o tem, kakor o neki politični potrebi. Ta vlada naj bi izvedla samouprave in izvršila oblastne volitve. Njeno delo bi tudi bilo, določiti območja oblastnih zborov, v tem pogledu eventualno spremeniti tudi zakon o samoupravah, ter potem izvršiti poslanske volitve.« — Ta informacija se popolnoma strinja s tem, kar piše »Balkan« in potem »Pravda« še tole pristavlja: »Na Bledu je živa situacija, govori se, da bodo kmalu nove volitve in da bodo tudi demokrati prišli v vlado. Radikali smatrajo to za potrebno okrepitev, da bi tako popolno število Srbov sodelovalo pri izvajanju sporazuma. Gospod Tričković je o tem poročal na Bledu in izgleda, da se povoljno misli o tej kombinaciji.« — Značilno je, da se v »Pravdinih« poročilih nikdar ne govori o izločitvi g. Pašiča iz nove vlade ali politike. — tgr

Bilo bi umestno, da bi Radić malo manj govoril! — tako pravi beograjsko dnevno polslužbeno radikalno glasilo »Vreme«. Ta časopis je pri sklepanju RR sporazuma igral veliko vlogo in ko je glavno radikalno glasilo »Samouprava« prineslo kaj slabega o Radiću, se je »Vreme« vedno zanj zavzelo. Danes pa piše takole: »Politični krogi so se neobičajno zanimali za zadnje izjave Stjepana Radića. V glavnem v političnem svetu v Beogradu utis od teh izjav ni najboljši, posebno nesimpatično se gleda na stališče šefa HSS v vprašanju nacionalnih manjšin. V izjavah in govorih Radića vidijo nekateri željo po ponovnem razpisu volitev, kakor je bilo to lani v dobi vlade g. Davidovića, — in pa da se vse to ponovi, kar se je tedaj dogajalo. Naglaša se sicer, da se današnji položaj ne more primerjati s položajem v tem času lanskega leta in da se stare igre ne morejo več ponoviti. V zvezi s tem se smatra, da bi bilo umestno, da bi Radić dajal malo manj izjav, da se ne bi pokvarili pristrčni odnosi v zvezni vladi. Četudi se sedanja politična tolmačenja g. Stjepana Radića lahko različno razlagajo in če tudi ne bi mogla stvarno škodovati osebnim odnosom med radikali in radićevci, se vendar politični krogi boje, da bi te izjave pozneje enkrat pokvarile, kar se je s tolikimi naporii ustvarilo v korist celega našega naroda.« — Gostobesednega Radića bodo radikali, kakor vse kaže, poslali kot člana naše delegacije k zasedanju Zveze narodov in listi, ki so doslej v skrbeh radi njegovih izjav, lahko zapišejo: Dober tek, zunanji svet! — tgr

Radikali in samostojni demokrati. Ta teden se je vršilo po Bosni in Hercegovini več radikalnih in samostojno demokratskih shodov. Radikalne shode je imel Laza Marković, samostojno demokratske pa sam Pribević in sedaj vneto pišejo radikali in samostojno-demokratski listi o teh shodih ter trdijo eden o drugem, da je v popolnem razpadu s svojo politiko. Samostojno-demokratski listi trdijo, da Laza Marković po nekoč sploh ni imel komu govoriti in da radikali prestopajo v samostojno demokratsko stranko. Samostojni demokrati svojim listom seveda verjamejo, drugače se pa te vesti sprejemajo z največjo skepto. — tgr

Državni podtajniki. Ministrski svet je sestavljal sledečo listo podtajniških kandidatov: dr. V. Andrič (radikal) v ministristvu za agrarno reformo, dr. Stevo Suvakovič (radikal), Kučundžič (radikal) v ministristvu za šume in rude, Neudorfer (radičevce) v ministristvu financ, Pasarič (radičevce) v ministristvu za prosveto in dr. Juraj Krnjevič (radičevce) v ministristvu za socialno politiko. Na ta način bi vlada ob popolnitvi še kakšnega podtajniškega mesta štela 25 članov. — Ta predlog čaka še sedaj na Pašičevo odobrenje, potem bo pa kralju predložen imenovanjski ukaz. Slovenski kandidati — nekaj radikalov in Pucelj, — so, kakor izgleda, propadli. Cela zadeva je menda vedno še pri Pašiču, ker na zadnji seji ministrskega sveta o njej ni bilo govora. — tgr.

Po svetu.

Žrtve bolgarske justice. Krvavi bolgarski režim še nadalje vzpiranja pokolje med svojimi nasprotniki in justični zločini so še nadalje na dnevnem redu. Te dni je vojaško sodišče v Sofiji zopet obsodilo 31 oseb na smrt na vešalih. Obtoženi so bili radi komunizma. V sofijskih zaporih se nahaja nekaj tisoč političnih jetnikov, ki ali čakajo na obsodbo, ali pa so bili že obsojeni na večletno ječo. Vsled strahovito slabega ravnanja in zlostavljanja je pričelo v neki jetnišnici okrog 100 jetnikov z gladovno stavko.

Rumunija in narodne manjšine. Zasedanje Zveze narodov pričakuje rumunska vlada s precejšnjo skrbjo, ker bo na dnevnem redu zasedanja tudi vprašanje rumunskih narodnih manjšin, pred vsem Madžarov, ki so se že opetovano pritožili na Društvo narodov radi krivic, s katerimi jih je obilo obdarila rumunska država. Rumunska delegacija, katero bo vodil zunanji minister Duca, zbira sedaj dokazilni material, ki naj ovzre pritožbe narodnih manjšin ter Zvezo narodov prepriča, da se v Rumuniji Madžarom, Nemcem, Srbem in Rusom najboljše godi.

Obznana proti krščanskemu socializmu na Ogrskem. Madžarski protiljudski režim besno zatira socializem. Poseben sloves je dosegel sedaj z zaplenbo splošno znane krščansko-socialne knjige. Hermann Kutter, katoliški duhovnik in pisatelj v Zürichu je leta 1904 spisal knjigo »Sie müssen!« — Ta knjiga govori o socialnem duhu krščanstva ter poziva krščanski svet, naj se poglubi v socialne ideje in probleme. Delo je bilo v kratkem prestavljeno v mnoge jezike in je ogrski prevod založila tudi socialistična knjigarna »Nepszave« v Budimpešti. Naenkrat je pa ogrski režim vse izvide tega dela zaplenil in proti prevajalcu je vložena ovadba radi verskega motenja. — tgr

Povabilo Stresemanna v Ženevo. Angleški listi poročajo o rezultatu posvetovanj med Briandom in Chamberlainom; med drugim sta se oba ministra sporazumela, da pošlje Francija in Anglija nemškemu zunanjemu ministru Stresemannu povabilo, da se sestane v septembru z zunanjimi ministri zavezniških držav v Ženevi.

Državna pomoč angleški premogovni industriji. Angleška vlada je sklenila nuditi pomoč premogovni industriji, ki se nahaja vsled visokih plač delavstva in vsled slabe trgovine s premogom v zelo težkem položaju. Določila je kot podporo 40 milijonov funtov šterlingov. Opozicijski listi so vlado radi tega ostro napadali, ker bi bila lahko še pred par meseci vse premogovne rudnike odkupila za 70 milijonov funtov šterlingov. Tako bi postala država lastnica vseh premogovnikov, kar bi koristilo delavstvu in davkoplačevalcem, ker bi država vlekla iz prodaje premoga lepe dohodke. Premogovniki niso še daleč tako malo rentabilni, kakor to skušajo dokazati posestniki rudnikov, katerim gre samo za to, da dobe dobro subvencijo od države. Vlado stališče se je s tem zelo omajalo in liberalni listi prorokujejo, da bo sedanjo vlado kmalu zamenjala liberalno-konservativna koalicija.

Afera v poljskih diplomatskih krogih. Poljski poslanik v Washingtonu, Wroblevski, je zapleten v škandalozno afero, ki je zelo škodovala ugledu poljske diplomacije. Vlada ga je odpoklicala iz Amerike, ker se je ugotovilo, da je bil podkupljen od nekaterih ameriških bank, ko se je Poljska pogajala za posojilo. Po zaključku pogajanj si je poslanik, ki preje sploh ni imel nikakega premoženja, kupil na Poljskem krasno vilo. Proti podkupljivemu poslaku se bo uvedla preiskava.

Abd-el-Krim zahteva neodvisnost Rifa. V Maroku je položaj še vedno nespremenjen. Francozom se je posrečilo utrditi svoje postojanke ter preprečiti odpad nekaterih plemen, ki so se dosedaj borile na njihovi strani, katere pa so Abd-el-Krimovi hujskači skušali nahujskati, da napadejo svoje dosedanje zaveznike. — Španci si še vedno ne upajo pričeti z dolgo napovedanim splošnim napadom, ampak se raje pogajajo z Abd-el-Krimom o miru. Vodja Rifancev zahteva priznanje popolne neodvisnosti dosedaj osvobojenega ozemlja in šele potem se bo spustil v mirovna pogajanja. Primo de Rivera, ki osebno vodi operacije španske armade, se pogaja z Abd-el-Krimom potem njegovih odposlancev.

Vremenske katastrofe v Severni Evropi. Zadnje dneve vladajoča vročina je bila predznak vremenskih katastrof, ki so zadele zlasti severni del Evrope. Iz Nemčije, Čehoslovaške in Holandske prihajajo poročila o strašnih nevihtah, ki so zahtevale poleg ogromne materialne škode tudi več človeških žrtev. Najhuje je prizadela Holandska, kjer je divjal strahovit ciklon. Porušil je več tovarn, kolodvorov, razdril železniške proge in pokvaril brzojavne proge skoro v celi državi. Vihar je pridrvel od juga proti severu. Štiri vasi so popolnoma izginile s površja. Mnogo oseb je mrtvih, še več pa jih pogrešajo; vihar jih je zagljal neznano kam in skoro gotovo so izgubljene. Železniški promet je bil v celi državi ustavljen. — Težka nesreča je zadela tudi nemški del Holsteina in okolico Ham-

burga. — Na Čehoslovaškem je divjal vihar v noči od torika na sredo. Trajal je le malo časa, vendar je povzročil več desetmilijonov čK škode. Vihar je zahteval tudi številne človeške žrtve.

Iz Slovenije.

SDS »skrb« za olajšanje davčnih bremen. Od finančne delegacije smo prejeli: Omiljenje odplačevanja zaostalih davkov. — Finančna delegacija objavlja uradno: V seji izvršilnega odbora SDS za ljubljansko oblast dne 8. t. m. je poročal bivši pomočnik ministra za šume in rude g. dr. Mohorič, po »Jutru« z dne 11. t. m. med drugim sledeče: »Zato smo posebno pozornost posvečali vprašanju omiljenja odplačevanja zaostalih davkov z dovolitvijo večjega števila in daljših obrokov. Generalna direkcija neposrednih davkov je na intervencijo dr. Žerjava izdala delegaciji tozadeven nalog, ki pa žalibog v praksi ni dosegel željenega efekta«. Finančna delegacija ugotavlja, da ni prejela od generalne direkcije nikakega odloka, da naj se dovoljujejo obroki v večjem številu in z daljšimi termini.

Minister za trgovino in industrijo g. dr. Krajač je preyzel častno predsedstvo V. Ljubljanskega vzorčnega velesejma od 29. VIII. do 8. IX. 1925, pod protektoratom Nj. Vel. kralja. Gospod minister je obljubil, da počasti prireditve s svojo navzočnostjo. Slovenskim pridobitnim krogom je ministroma namera v največje zaščeno, vsaj bodo imeli tu priliko, da se gospod minister prepriča ne samo o razvoju naše industrije, trgovine in obrti, marveč tudi o njenih težnjah in težkem položaju.

Iz Dravske doline. Obmejni kraji so hriboviti, brez pravih cest, ali z neravnimi kolovozi, ker neurje, kar je v teh krajih pogosto, vse odnese, zasilje in izpere. Tu je mnogo hudournikov. Ob teh ima skoro vsak posestnik svoj mlin, pa ne mislite mlin, kakor je kje ob Muri, Dravinji ali Voglajni, ampak priprosto skupaj zbito lastovičje gnezdo, da zdrobi koruzo ali pa žito za praznike in vsak dan eno in isto kolo, oziroma kamen. Cel 900 m visoko najdeš tak mlinček. V teh krajih torej, ko ni 10 do 20 km daleč pravega mlina in ga po zimi v ledu, poleti ob zasutem kolovozu ne moreš z voli obiskati, ima naš kmetič lastno napravo, da si more hrano pripraviti. In sedaj je prišlo glavarstvo z odlokom, da je treba vse te mline natančno popisati. Ta popis pa mora biti po izvedencu napravljen in podpisan cel načrt take naprave vse v štirih izvodih. Prošnja seveda kolkovana. Posestnik, ki večino ma ne zna pisati, si ne more napraviti načrta svojega mlina, naj si vzame izvedenca, pisarja in ne vem koga še, naj vse to drago plača zato, da s trpljenjem pripravi doma gris za vsakdanjo hrano.

Shod SLS na Vranskem. V nedeljo, dne 23. avgusta jutraj po ranem opravilu se vrši na Vranskem v salenu g. Brinovca shod SLS. Poroča poslanec dr. Hodžar. Vabljeni v obilnem številu.

Katastrofalne nevihte v Sloveniji. Iz vseh krajev Slovenije prihajajo poročila o hudih nevihtah z nalivi in točo, ki so povzročile ogromno škodo. Včeraj je divjala nevihta nad Mariborom in okolico, vendar ni napravila posebnih škod. Hujsje je zadela vremenska katastrofa nekaterih krajev v ljubljanski oblasti. Neurje je posebno divjalo na Bledu v noči od 12. na 13. t. m. Strela je udarila v več poslopij, vihar je polomil drevesa in poškodoval park in naliv je razdril cesto in pota. Enaka katastrofa je zadela Selško dolino nad Škofjelo. Strela je udarila v vasi Bukovci v zvonik ter ga zažgala. Tri osebe, ki so vedrile pod zvonikom, so bile od strele omamljene ter težko poškodovane. Vihar je divjal včeraj po celem Gorenjskem

Ponosna sem

na svoje belo perilo.

Kdor hoče imeti enako slično belo perilo, mora uporabljati samo najboljša pralna sredstva. Tako sredstvo pa je samo »Gazela«-milo.

GAZELA MILO

in nad Ljubljano. Natančnejših poročil o povzročeni škodi še ni, vendar bo precej občutna.

Novice iz Sromelj pri Brežicah. V nedeljo, dne 2. avgusta, je bila tukaj slovesno blagoslovljena prenovljena župna cerkev, ki je vsled prejšnjih potresov mnogo trpela. — V ponedeljek, dne 10. t. m., so našli na cesti mrtvega posestnika Ivana Klavžer iz Podsrede. Zadela ga je kap. — V noči od ponedeljka na torek je v Oklukovi gori zločinska roka zažgala vinski hram posestnika Jožefa Dvoršak, ki se, osumljen vsled raznih požarov, nahaja v zaporu, dasiravno mu niso mogli do sedaj niti enega požiga dokazati. — V vinogradih kaže precej lepo, le plesnoba se tuintam precej prikazuje.

Krasna je nadžupnija Šmartno pri Slovenjgradcu — znana po znameniti božji poti Matere božje na Homcu. Kakor vsako leto, bo tudi letos glavni shod dne 15. t. m. Vabljeni so Marijini častilci, da se izročijo svoji homski materi. Dne 19. avgusta dobi ta božja pot dva nova zvono. Naj ne zamudi nikdo se udeležiti te izvanredne slovesnosti!

Št. Ilj v Slov. gor. Kat. prosvetno društvo priredi za mesec avgust svoj prosvetni večer v nedeljo, dne 16. t. m., ob pol 1. uri v dvorani Slovenskega doma. Poleg predavanja o vzhodnem vprašanju (pravoslavje) je na sporedu tudi otroška igrice »Mi smo živo srebro« in burka »Oh, ta Polona!« Vstopnina kako navadno. Pridite!

Jarenina. Nad vse pričakovanje je uspela vzajemna kulturna prireditev. To je bil dan zdravega užitka, vedrila, bodrila. Srčkano in točno je bilo gibanje šolskih malčkov v igrokazih »Matija Gubec«, »Kronanje v Zagreb«, »Knežev kamen«, »Čebelica in Ciciban«. Glasbena Matica pa je pela, da je bilo veselje. Da, slovenska pesem najlepše glasi, ne vpraša kdo si, kaj si, dvigne te iz soparice življenja v solnčno višavo ter te ovije v svoje blagrujoče okrilje, kjer se nasrkaš svetega miru, blagosti in sladke vzajemnosti. Lepa pesem je lepa molitev k nam: bratje, ljubite se med seboj — sovrštva nikar! To smo občutili ob zvokih Glasbene Maticice in obmejne tamburice v globino svoje duše in dobro nam je bilo. Da vso leto vsaj enkrat slišimo Glasbeno Matico, ker željni smo miru, blagosti in vzajemnosti in vse to nam tako blagodejno nudi njen prihod. Pač resnične so bile besede ob slovesu Cicibanove čebelice Glasbeni Matici, ki so našle v srcih vseh lep odmev. V šotorih so se gibale spretnke nežne roke v točno potrebo. Prehitro so minile vedre ure. Prisrčna hvala vsem sotrudnikom te znamenite prireditve.

Državno gospodarstvo.

(Skupščinski govor poslanca Vlad. Pušenjaka.)

Zahtevamo redni proračun in računske zaključke.

Državno gospodarstvo se pri nas ne vrši na podlagi budžeta, budget pri nas ni številčni načrt bodoče gospodarske periode, temveč se državno gospodarstvo vrši pri nas mimo in preko budžeta. Ne uvažuje se, da tvori budget, to je seznam in bilanca v naprej odmerjenih in prečenjenih državnih izdatkov in dohodkov temeljni kamen parlamentarizma, da je budget glavni predpogoj za parlamentarno kontrolo o državnem gospodarstvu.

Ko se posreči gospodu finančnemu ministru doseči odobrenje budžeta, se ne briga za to, da bi pravočasno predložil budget za prihodnje proračunsko leto, temveč se gospodari leto dni in še več z dvanaajstinami. Mi vidimo, da se je v času od ujednjenja pa do danes gospodarilo več mesecev na podlagi dvanaajstin, kakor pa na podlagi rednega budžeta. Posledica tega je, da je v prejšnjem budgetu dovoljena sredstva ne zadoščajo za drugo leto, da so potrebni veliki naknadni in izvanredni

Toro, prsne karamele so Vaša najcenejša zdravila!

kreditu, kakor tudi, da gospod finančni minister ne izpolnjuje obvez, katere nalagajo državni zakoni in da brezskrbno dela dolgov doma in v inozemstvu.

Kontrola parlamenta se izigrava.

Narodni skupščini se ne da potrebnih pojasnil in po datkov ali se pa naravnost norčuje iz parlamenta. Dne 28. maja t. l. se je predložil proračun za l. 1925-26 ali pravzaprav le finančni zakon za to dobo. Kako izgleda ta celotni proračun, kedaj bo prišel v razpravo, kako bo doseženo ravnotežje, odkod bo dobil gospod finančni minister pokritje za povišek budžeta od ene in pol milijarde dinarjev, vse to so odprta vprašanja, na katera bomo zaman čakali na odgovor. Predloženi proračun za leto 1925-26 je samo fikcija proračuna, predložen je samo v ta namen, da se pomirijo duhovi v radikalnem klubu, da se nasuje pesek v oči nepoučeni javnosti, da se pokaže svetu, da se i pri nas spoštujejo principi državnega gospodarstva.

Državno gospodarstvo se more na opisani način, katerega najostrejšje obsojamo vršiti pri nas samo radi tega, ker gospod finančni minister ne predloži računskih zaključkov, ki so neobhodno potrebni, da more parlament vršiti kontrolo. Brez njih je vsaka kontrola v parlamentu iluzorna. Ponovno zahtevamo, da se predložijo računski zaključki za vsa leta od ujedinjenja pa do danes, osobito pa zahtevamo, da se predložijo rač. zaključki za zadnja tri leta, predno pričemo obravnavati o novem proračunu, najbrže za proračunsko leto 1926-27.

Ker se računski zaključki ne predlagajo pravočasno, se je uvedel pri nas čuden način državnega gospodarstva, ki nam neizmerno škoduje in ki ga splošno obsojajo vsi gospodarski krogi.

Naša davčna politika.

Kakor je pogrešena naša finančna politika, tako je pogrešena tudi naša davčna politika. Razmerje med posrednimi in neposrednimi davki v naši državi je nepravilno. Neposredni davki znašajo komaj eno desetino vseh državnih davkov, dočim so znašali v predvojni Srbiji 26 odstot. Vsled tega razmerja so gospodarsko šibkejši sloji preobremenjeni. Vsled pretiranih posrednih davkov, osobito carine in trošarine, vlada neznosna draginja, ki ne pada, temveč vedno narašča.

Nalagajo se novi davki, oziroma obstoječi povečavajo brez ozira na gospodarsko moč davkoplačevalcev, brez ozira na obstoj in napredek posameznih gospodarskih panog.

Se vedno imamo v naši državi štiri različne davčne sisteme. Ne kaže se resna volja izenačiti davke v naši državi. Če hočemo izenačiti davke, moramo pospešiti delo za sestavo katastra v celi državi. Obenem je pa treba reformirati davčno administracijo, ker je ta vsaj v nekaterih pokrajinah popolnoma nesposobna, da bi mogla pravilno predpisati in pobirati davke. Davki se v posameznih pokrajinah neenako predpisujejo in pobirajo. Dokaz temu so podatki finančnega ministrstva.

Na neposrednih davkih je plačala Slovenija v marcu letošnjega leta nekaj nad 9 milijonov dinarjev, čeprav bi imela plačati samo 6 milijonov dinarjev. Plačala je torej v enem mescu za 3 milijone dinarjev več, ko je pa preračunjeno. Srbija je plačala v marcu l. 1. 16 milijonov dinarjev, torej komaj toliko, kot je proračunjeno. V treh mesecih tega leta, to je v mesecu januarju, februarju in marcu je plačala Slovenija 33.3 milijonov dinarjev, čeprav bi imela plačati samo 19.5 milijonov dinarjev. Torej je plačala za tri mesece 14 milijonov dinarjev več, kot pa predpisuje proračun. Srbija je plačala v tem času 38 milijonov dinarjev, med tem ko bi morala po proračunu plačati 47 milijonov. Plačala je torej za 9 milijonov dinarjev manj, kot je pa proračunjeno.

Gospod finančni minister bo trdil, da so te številke netočne. Na to trditev mu že sedaj odgovorim, da so te številke v »Službenih Novinah«, publicirane od samega finančnega ministrstva. Da je plačilo neposrednih davkov v Sloveniji v prejšnjih letih previsoko, nam pričajo številke, ki jih je navedel gospod finančni minister v svojem ekspoziciji k proračunu za leto 1923-24. V tem ekspoziciji čitamo, da so neposredni davki za leto 1921-22 znašali v mali Sloveniji 13 odstot, v Veliki Srbiji pa komaj 22 odstot, vseh neposrednih davkov. Iz tega se vidi, da Srbija ne plača niti dvakrat toliko kot Slovenija, in to razmerje se vzdržuje naprej. Isto vidimo, če pogledamo plačilo takozvane izvanredne doklade v izmeri 500 odstot. in 30 odstot. Tudi s tem davkom je Slovenija preobremenjena. Navesti hočem samo nekatere številke. Samo v treh mesecih tega leta je plačala Slovenija 12.400.000 dinarjev, Srbija pa komaj 9 milijonov 200.000 dinarjev. O neenakosti davkov pa priča osobito hišna najemnina. Dočim znaša hišna najemnina v Srbiji 9.88 odstot., v drugih pokrajinah 26.52 odstot. znaša v Sloveniji 41.60 odstot. čiste najemnine. Vidimo torej, da plača Slovenija največjo hišno najemnino, ki je za Slovenijo tem obštetnejše breme, ker imamo v Sloveniji zelo visoke avtonomne doklade. Avtonomne doklade v Sloveniji — občinske in okrajne — znašajo v večini občin od 100—500 odstot. Imamo pa tudi občine, ki imajo nad 500 odstot. doklade, nekatere celo nad 1000 odstot.

Dnevne novice.

Zanimiva prijava protinacionalnosti. Nacionalizem ima poleg žalostnih in nasilnih tudi zelo smešne izročke. Te dni beležijo listi enega prav smešne vrste iz Sa-

rajeva. Neki oblastni inštanci v Sarajevu je bila poslana prijava, podpisana od pet zelo patrijotičnih meščanov proti nekemu krojaču. V tej prijavi se čita med drugim: « — in kljub vsem opominom meščanov noče ta urediti svojih brk tako, da bi nas spominjale na naše slavne junake iz preteklosti, ampak jih nalašč predrzno nosi tako, da nas spominjajo na bivšega carja Viljema. Ta gospod se ponaša danes z brki tega krvnika, začetnika vojne, morileca itd. Da ne bi prišlo do revolte meščanov, odnosno, da ne bi meščani s silo odstranili njegovih »Kaiser-Wilhelm«-brk, prosimo, da se ta pokliče in opozori na posledice, ki bi lahko nastale vsled izzivalnega nošenja takih brk. Sledi pet podpisov. — Ta prijava je zelo zanimiva in ko se oblast gotovo ne bo mešala v frizerske posle, bodo mogoče sami frizerji iznašli nov način brk in brade, ki vzbujajo spomin na stroslavne junake, ker prostost v pogledu brk lahko privede do subverzivnega in antinacionalnega friziranja, kar je prava nevarnost. Protinacionalnim brkam se pa pri nas ne sme preveč smejeti, ker imamo tudi doma slučaje, ki ne zaostajajo za sarajevskim. Ne smemo pozabiti, da so nedavno orjunaši v Ptuj vložili protest na velikega župana radi letnih platnenih jopičev, ki se imenujejo tudi »Rosegger-Jacke«. Kakor se sarajevska oblast ne spušča v frizerske zadeve, tako seveda tudi pri nas ni prišlo do oblastnega oblačilnega in krojaškega diktata. — tgr

Turnir jugoslovanskega šahovskega saveza v Subotici. Po osmem kolu je stanje sledeče: Dr. György 5½, Feuer, Singer, C. Vidmar in Kulžinski po 5, Gräber, Bošan, Poljakov po 4½, Rožič, Marković in Tenner po 4, Pirc, Stupin in Valentinčič po 3½, Pavković in Cizilag po 3, Tot 2½, Todorović 2. Igrati imajo še devet kol, tako da se situacija še lahko močno spremeni. Mariborčana sta Pirc Vasja in Stupin Bogomir. — Največ šans za prvenstvo in mojstrstvo imajo György, Singer in Kulžinski. Več prihodnjic.

Sijajen potek orlovskega zleta v Šibeniku. Orlovski zlet, ki se je vršil v Šibeniku preteklo nedeljo, se je razvil v sijajno manifestacijo orlovske ideje, ki si tudi med Hrvati pridobiva vedno večje simpatije. Na zlet so prišle večje orlovske skupine iz Splita, Sinja, Imotskega, Mirca na Braču, Omiša, Klisa, dalje delegati številnih orlovskih društev iz ostale Dalmacije, Hrvatske, Bosne in Hercegovine ter Slovenije, celo čehoslovaški Orel je bil zastopan. V soboto se je vršila slavnostna akademija, v nedeljo se je pa slavnost pričela s svečanim svetim opravilom, katerega je služil škof iz Splita, Bonifacij ob asistenci šibeniškega škofa Mileta. Po maši je bil blagoslovljen prapor šibeniškega Orla. V svečanem sprevodu je korakalo okrog 1500 Orlov in Orlic v kroju. — Popoldan so se vršile javne vaje, ob 11. uri so se pa gosti poslovili v prisrčnem slovesu. Zlet v Šibeniku je bil po svetovni vojni prva orlovska manifestacija v Dalmaciji.

Predlog za ukinitve javnih hiš v celi državi. Tudi v našem listu smo poročali, kako je zagrebška policija v zadnjem času odkrila veliko kupčijo z dekleti. Ta afeta je povod, da bo zagrebški policijski svetnik Vladimir Vasiljevič stavil notranjemu ministru predlog, naj se ukinejo, zaprejo ter prepovejo javne hiše po celi državi. Ravno javne hiše se ukvarjajo s prodajo bele robe. Svoj predlog bo Vasiljevič podprl s preiskovalnim materialom, katerega je zbral iz razkritja zadnje trgovine z dekleti.

Kongres židovske mladine v Osijeku. V Osijeku se vrši te dni kongres židovske mladine iz SHS. Ta kongres so pri otvoritvi pozdravili zastopniki civilne in vojaške oblasti.

Petdesetletnica obstoja požarne brambe. Dne 16. t. m. bo v Petrovaradinu slavila tamošnja prostovoljna požarna bramba 50 letnico obstoja.

Konec štiške zarotniške afere. Beograjski listi so pred kratkim poročali o senzacionalni zarotniški aferi v Štipu ob bolgarski meji. Po poročilih listov so tamošnje oblasti aretirale skoro polovico prebivalstva mesta štip, ker so baje organizirali veliko zaroto ter so stali v zvezi z organizacijo makedonstvujuših v Bolgariji. — Med aretiranimi je tudi sin poslanca Arse Lazića, člana Davidovičevega kluba. Davidovič je takoj pisal notranjemu ministru pismo, v katerem ga je opozoril na številne aretacije v Štipu ter zahteval nepristransko, strogo preiskavo. Sodna preiskava je sedaj zaključena in rezultat je, da je izpuščena večina aretiranih meščanov. V zaporu je ostalo samo 11 oseb. Med izpuščenimi je tudi sin poslanca Lazića.

Pretkan tat. Narodni poslanec Branko Čorbič se je šel kopat v beograjsko kopališče ob Savi. Poslanec je imel s seboj 38.000 din., zlato uro in še več drugih dragocenosti. Ker po kopališčnih kabinah ne kradejo samo v mariborskem mestnem kopališču, ampak tudi v Beogradu, je izročil poslanec Čorbič kopališčnemu pazniku denar in dragocenosti. Paznik mu je dal kovinasto številko, proti kateri bi naj poslanec dobil po kopanju shranjene reči nazaj. Predajo ploščice poslancu je moral opazovati kak lopov, ki se je splazil v Čorbičovo kabino, mu izmaknil ploščico, potom katere je brez težav dvignil pri pazniku denar, zlato uro in še druge stvari. Lopov je obdaroval paznika z mastno napitnino in nato izginil neznano kam.

Velike prevare železniškega uradnika. Po Vojvodini se je dolgo časa klatil odslovljeni železniški uradnik Tomo Bošković ter s svojimi originalnimi prevarami delal železniški direkciji velike neprilike. S pomočjo potvorenih brzojavov železniške direkcije v Subotici je napravil strašno zmedo, odstavljaj je uradnike in postajenačelnike, vršil mesto njih nato sam službo, vozil se okrog kot kontrolor, ter pregledoval železniške blagajne. Pri takih »kontrolah« mu je vsikdar kaj obviselo na prstih in oškodoval je želez

nico za velike svote. Ker se je često preoblečal ter spreminjal svojo zunanost, so ga dolgo časa zaman lovili. Sedaj je padel po naključju policiji v roke ter pride pred sodišče.

Kako nabira Francija člane za svoje tujske legije. V Sarajevo je prispel neki Tomo Jelačić iz Črnogore ter pripovedoval na policiji, kako so ga skušali Francozi pridobiti za vstop v njihovo tujsko legijo. Neka francoska družba je iskala delavce za Francijo. Javil se je med drugimi tudi on. Odpotoval je z ženo in tovariši v Francijo, na meji v Mondane pa so francoske oblasti ustavile transport ter izjavile, da smejo samo oni v Francijo, ki se prijavijo za tujsko legijo. Nekaj njegovih tovarišev je na to pristalo, on pa si je k sreči premislil ter takoj odpotoval nazaj v domovino. V Milanu, kjer se je pri francoskem konzulatu pritožil nad sleparijo omenjene agencije, ki ga je izvalila na pot, so ga skušali zopet pridobiti za vstop v tujsko legijo. Kakor je znano, se bori v francoski tujski legiji v Maroku več Slovencev, ki vsi obžalujejo svoj nepremišljen korak, da so se dali tako zapeljati od raznih agentov.

Preprečena velika požarna katastrofa. V Šaprahu v Bački je izbruhnil te dni požar v pojeti posestnika Kisslerja. Trenutno je bila cela streha pojate v plamenih. Med prebivalstvom Šapraha je nastala velika panika, ker je bilo pod pojato 100 kvintalov bencina, olja in petroleja. Požarnikom se je posrečilo, da so rešili bencin pred eksplozijo. Škoda znaša 50 do 60 tisoč dinarjev!

Borza (Avala): Zürich zaključni: Beograd 9.22 in pol, Pariz 24, London 25.02, Newyork 515, Milan 18.55, Praga 15.25, Wien 72.55, Budapest 0.00725, Berlin 122.60, Brüssel 23.20, Madrid 74.15, Amsterdam 207.05, Varšava 93.50, Bukarest 2.65, Sofija 3.75, Zagreb devize: Pariz 259.50 do 264.50, London 270.52 do 272.52, Newyork 55.55 do 56.15, Milan 200.42 in pol do 202.42 in pol, Berlin 1.325 do 1.335, Zürich 1082 do 1090, Praga 164.75 do 166.75, Wien 7.805 do 7.905, Valute Dolar: 54.75 do 55.35, Schilling: 7.805 do 7.905, Mad. Krona: 0.0763 do 0.0773.

Iz Maribora.

NOVINARSKI VESTNIK.

V smislu sklepov seje centralne uprave JNU (nasvet uvedbe resornih odgovornih urednikov in odprava uredniške tajnosti) je Mariborski novinarski klub na svoji seji sprejel češki način označevanja novinskih pripevkov. Poklicni novinarji-uredniki bodo svoje članke in notice podpisovali ali pa označevali s svojo stalno šifro, dočim se izvenredakcijske sestavke (dopise, slučajno sotrudništvo itd.) tudi primerno šifrira.

To je bilo sprejeto z ozirom na položaj, ki je nastal z novim tiskovnim zakonom, ter se smatra:

1. za znak novinarske solidarnosti v težkem času;
2. za razbremenitev tovarišev odgovornih urednikov;
3. za koristno novinskim podjetnikom v pogledu kvalitete in rizike lista, pregleda dela itd.
4. za pripomoček, da se tudi pri nas pridobi novinarjem zaslužena večja važnost in ugled.

Po dolgem času odkrito priznanje. »Slov. Narod« od dne 13. t. m. poroča med mariborskimi vestmi tudi to le: Mariborskega velikega župana, ki se nahaja na dopustu, zastopa podžupan dr. Franjo Lipold za časa njegove odsotnosti. Mi smo že dolgo časa vedeli, da je pravzaprav veliki župan JDS oblastni predsednik dr. Lipold in sedaj je to naše prikrito prepričanje črno na belem priznalo dr. Žerjavovo popoldansko glasilo »Slovenski Narod«.

Brezplačna reklama. »Jutrova« mariborski poročevalec je v četrtkovi številki lepo naštel vse naše prireditve, ki se bodo vršile meseca avgusta in začetkom septembra v Mariboru. Hvala mu lepa za brezplačno reklamo, katere od najbolj zagriženih samostojnih demokratov doslej nismo bili vajeni. Opozicija zbližuje tudi najbolj nasprotne elemente!

Seja načelstva in zaupnikov JSZ, ki bi se morala vršiti danes. v petek, je iz tehničnih razlogov preložena na ponedeljek, dne 17. t. m. ob 7. uri zvečer. Tajnik.

Ljubljanski pokojninski zavod bo začel graditi novo stavbo na Kralja Petra trgu prihodnji ponedeljek.

Mestno električno podjetje objavlja: V nedeljo, dne 16. t. m. bo prekinjena dobava električnega toka od 7. ure zjutraj do 14. ure popoldne.

Vpisovanje v obrtno nadaljevalno šolo v Mariboru za šolsko leto 1925-26. Kljub pozivu, naj se vajenci, in vajenke vpišejo čimprej v o.-n. šolo, ker mora imeti vodstvo do začetka meseca septembra t. l. zbrane vse podatke, se je oglasilo dosedaj od 900—1000 tukajšnjih vajencev in vajenk samo 20. Mojsiri in mojsistrinje se torej ponovno opozore, naj vpošljejo vaje in vajenke nemudoma k vpisovanju (vložišče na mestnem magistratu).

Razpis. Pri mestnem fizikatu v Mariboru se razpisuje mesto II. mestnega zdravnika. Prednost imajo prosilci z večletno bolniško prakso in ki so že bili v upravni službi. S potrebnimi prilogami opremljene prošnje je pri podpisnem magistratu vložiti najkasneje do dne 15. septembra 1925.

Armin Ellinger

trgovina usnja in čevlarskih potrebščin
Kralja Petra trg 9. MARIBOR Kralja Petra trg 9.

Cirilova tiskarna v Mariboru je dozdej založila in izdala sledeče zvezke »Cirilove knjižnice«: 2. zvezek: dr. Lenard: Jugoslovanski Piemont. 7 D. 3. zvezek: dr. Lenard: Slovenska žena v dobi narodnega preporoda 10 D. 4. zvezek: Moj stric in moj župnik. Povest. 4 D. 5. zvezek: Melville: Gladiatorji. Roman. I. del 8 D. 6. zvezek: Melville: Gladiatorji II. del 10 D. 7. zvezek: Wells: Zgodba o nevidnem človeku. 7 D. 8. zvezek: Orczy Dušica. Roman. I. del 16 D. 9. zvezek: Conan Doyle: V libijski puščavi. Roman. 12 D. 10. zvezek: Bernet: Živ pokopan. Povest. 8 D. 11. zvezek: Camelli: Izpoved socialista (Od socialista do duhovnika). 16 D. 13. zvezek: E. Lešnik: Šumi, šumi Drava. Črtice iz mariborske zgodovine. 5 D. 14. zvezek: Ljubša: Slovenske gorice 7 D.

Priporoča se Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Za poljske križe

si mnogi želijo Kristusove podobe (Korpa 1). Da ustreže ljudem, jih je oskrbela Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobijo po sledečih c nah: 65 cm veliki po 550 D, 75 cm veliki po 600 D, 80 cm veliki po 700 in 800 D, 90 cm veliki po 800 D, 100 cm veliki po 950 D in po 1280 D, 120 cm velik po 1700 D.

Stenski križi

z leseno podobo (Korpusom) stanejo: Velikost 20 cm po 42 in 77 D, 25 cm po 55 in 90 D, 30 cm po 77 in 100 D, 35 cm po 96 in 115 D, 40 cm po 140 D.

Stenski križi

s kovinasto podobo stanejo v različnih velikostih po 4, 12, 18 in 24 D.

Stoječi križi

s kovinasto podobo stanejo v različnih velikostih in izpeljavah po 22, 24, 28, 60 in 36 D.

Izpeljava je zelo okusna in solidna ter se toplo priporoča, da si vsak, kdor križe potrebuje, naj kupi v Tisk. sv. Cirila v Mariboru.

Viničar s petimi delavskimi močmi se išče: Vpraša se pri stavbeniku Nasimbeni, Vrtna ulica 12, Maribor. 375

Prekajevalca samostojnega, zanesljivega in poštenega z dobrimi spričevali, ki je v svoji stroki popolnoma izvežban, sprejemem takoj v službo. Ponudbe pod »Prekajevalec« na Aloma Company, Ljubljana. 367 3-1

Kavarna »Mestni park«. Vsak dan svira znani Šlager-Trio »Santo-Ledovski-Šimek« od 21. do 1. ure in popoldne (pri lepem vremenu) od 17. do 19. ure.

Stiskalnice in mline (patent Rudl) za grozdje in sadje ima v zalogi tvrdka Hochnegger in Wicher, Maribor, Koroška cesta 53. Izdelovanje pohištva in stavbeno mizarstvo. Postrežba točna. Cene nizke. 342

Mala meblovana soba s posebnim vhodom se takoj odda gospodu. Naslov v upravnistvu. 373

Veleposestvo, 100 oralcov arondirane zemlje, tik postaje južne železnice, z moderno urejenim gospodarstvom, z žago in mlinom ter lastno električno napravo, se poceni proda. Ponudbe realitetni pisarni Lovro Čremčnika v Celju, Prešernova ulica 19. 372

Klobuke, čevlje, perilo, dežne plašče, dežnike, kravate, nogavice itd.

kupite najugodnejše pri

Jakob Lah
Maribor, Glavni trg 2.

Menjalnica lesa.

Sporočam, da imam sedaj skladišče urejeno in prodajam vsako vrsto premoga po najnižji ceni in v vsaki količini. Zamenjam premog tudi za drva ali drugi les.

Mranko Mešovšek,

trgovina z lesom in kurivom, Maribor, Tattenbachova ulica 13. Telefon 457. 371

POPRAVILA

MEHANIČ IVAN LEGAT
Specialist za pisarniške stroje

MARIBOR

samo Vetrinjska ulica 30.

Telefon št. 434.

Inserirajte!

Denar naložite

najboljše in najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru,

Stolna ulica št. 6

I. Z. Z. N. Z.,

Stolna ulica št. 6

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Kašelj in hripavost

preženete takoj s svetovnoznanim

Za čudoviti učinek prevzamemo vsako sigurnost. Trajnost dve leti. Naroča se pri: Fran Voršiču, Zagreb I — 391, za 53 D (vštevši usnjeni etui in poštnina). Zahtevajte obširni prospekt!

Kupujte samo prvovrstno
: domačo svinjsko mast :

znamke

J. P.

znamke

Lastni izdelek tvrdke

Janko Popovič v Ljubljani.

Najnižje cene!

Solidna postrežba!

Razpošilja se v sodih po 50, 100 in 200 kg.

TOVARNA
VOLTA P.D.
MARIBOR

Kameno sol

za živino ima zopet v zalogi ter priporoča špecerijske in gospodarske potrebščine:

F. Sorko nasl. ALOJZ PLOJ, trgovina mešanega blaga, MARIBOR, Vodnikov trg 1. 369

Najnovejša iznajdba

v največje veselje vseh čevljarjev in občinstva, ki ljubi zdravje, štedi denar in zahteva za svoje težko prislužene prihranke res dobro, zdravo in moderno obutev!

Prvi merilni in risalni aparatni sistem, svetovni patent »NOVO«! Vsak čevljar s patentom »NOVO« brez ravnila, brez transporterja in kompliciranih računov mojstrski krojni risar in modeler! Vsak čevljar, napravljen po sistemu »Novo«, se prilagodi nogi kot vli! Vsakemu čevljarju naj-novejša svetovna moda odprta knjigal »NOVO« je edini predpogoj in temelj procvitu čevljarstva obrti in ljudskega zdravja! »NOVO«-čevlji so bodoča znamka sveta!

Zahtevajte patent »NOVO« pri Vašem trgovcu s čevljar-skimi potrebščinami, občinstvo pa ga naj zahteva pri vsakem boljšem čevljarju! Pišite za pojasnila tvrdki

Seršen & Stegmüller,

Maribor, Koroška cesta 39.

318

Lipsijski (Leipziger)

velesejm

v jeseni 1925.

Od 30. avgusta do 5. septembra.

Tehnična razstava: od 30. avgusta do 5. septembra.

Tekstilna razstava: od 30. avgusta do 3. septembra.

Največji in najstarejši mednarodni velesejm sveta!

Enako važen za razstavljalce in kupce!

Prijave sprejema in pojasnila daje častno službeni zastopnik:

W. STROHBACH, Maribor, Gospoška ul. 19.